

UCHWAŁA NR 3/10/2024
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI

z dnia 19 stycznia 2024 r.

w sprawie: uchwały Rady Miejskiej w Łasku nr LXVI/853/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Łask.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1/ Ryszard Paweł Krawczyk	9/ Radosław Hrychorczuk
2/ Beata Kaczmarek	10/ Aneta Jakubczak
3/ Roman Drozdowski	11/ Paweł Dobrzyński
4/ Iwona Kopczyńska	12/ Zofia Dolewka
5/ Anna Kaźmierczak	13/ Krzysztof Kozik
6/ Bogdan Łągwa	14/ Tomasz Jan Karwicki
7/ Łukasz Szczepanik	15/ Anna Adamczewska
8/ Bogusław Wenus	

Po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2024 r. uchwały Rady Miejskiej w Łasku nr LXVI/853/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Łask, doręczonej Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi w dniu 29 grudnia 2023 r., działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1325)

uchwała, co następuje:

stwierdza nieważność uchwały Rady Miejskiej w Łasku nr LXVI/853/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Łask, w związku z naruszeniem:

- § 8 zdanie pierwsze rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz.U. UE L 2831 z 15.12.2023 r.), polegającym na wprowadzeniu programu pomocy de minimis w oparciu o rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.) w drodze uchwały wchodzącej w życie po dniu 31 grudnia 2023 r., pomimo tego, że podstawą wprowadzenia programu pomocy de minimis od dnia 1 stycznia 2024 r. jest rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie

stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz.U. UE L 2831 z 15.12.2023 r.),

- art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.), polegającym na zamieszczeniu w § 6 ust. 2 załącznika do uchwały postanowienia, które nie mieści się w pojęciu „zasad udzielania dotacji”.

Uzasadnienie

W dniu 19 stycznia 2024 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi rozpatrzyło uchwałę Rady Miejskiej w Łasku nr LXVI/853/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Łask (dalej: Uchwała). W podstawie prawnej Uchwały powołano art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.).

W badanej Uchwale Rada Miejska w Łasku określiła zasady udzielania dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Łask. Uchwała jest programem pomocowym przewidującym udzielanie pomocy de minimis. Stosownie do § 2 ust. 2 Uchwały „*W zakresie, w jakim niniejsza uchwała przewiduje udzielenie pomocy de minimis, w zakresie określonym w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.1)) jej przepisy stosuje się do dnia 30 czerwca 2024 r.*”. W § 5 Uchwały Rada Miejska postanowiła, że „*Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego*”.

Ponadto w § 1 ust. 7 Regulaminu udzielania dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Łask, będącego załącznikiem do Uchwały, Rada Miejska postanowiła, że „*Wnioskodawcy, dla których uzyskanie dotacji dla podmiotów prowadzących działalność o charakterze gospodarczym stanowi pomoc de minimis, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, czyli podmioty prowadzące działalność o charakterze gospodarczym zobowiązani są dołączyć do wniosku: 1) wszystkie zaświadczenia albo oświadczenia oraz informacje, o których mowa w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. 2023 r. poz. 702); 2) informacje określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. z 2010 r. Nr 53, poz. 311 ze zm.; z 2013 r. poz. 276; z 2014 r. poz. 1543)*”.

Badana Uchwała została podjęta w dniu 20 grudnia 2023 r. i ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego w dniu 10 stycznia 2024 r. pod poz. 283. Przepis końcowy, tj. § 5 Uchwały, przewiduje czternastodniowy okres *vacatio legis*, która to długość *vacatio legis* jest uznawana za standard minimalny. W związku z powyższym, nawet gdyby Uchwała została ogłoszona w dzienniku urzędowym w dniu jej podjęcia, nie weszłaby w życie przed upływem 2023

roku, a więc w okresie gdy jeszcze należało stosować rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, na które powołuje się Rada Miejska w Łasku w § 2 ust. 2 Uchwały i w § 1 ust. 7 załącznika do Uchwały. Artykuł 8 zdanie drugie ww. rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. stanowił, że *„Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 31 grudnia 2023 r.”*.

W ocenie Kolegium Izby do programów pomocowych w zakresie pomocy de minimis, wprowadzanych w drodze aktu prawa miejscowego wchodzącego w życie od dnia 1 stycznia 2024 r., jak ma to miejsce w przypadku analizowanej Uchwały, należy stosować rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE, seria L, w dniu 15 grudnia 2023 r.), gdyż art. 8 zdanie pierwsze tego rozporządzenia stanowi, że *„Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.”*. Ponadto w ostatnim zdaniu motywu drugiego rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. zaznaczono, że *„Niniejsze rozporządzenie zastępuje rozporządzenie (UE) nr 1407/2013 po jego wygaśnięciu”*.

Cytowany już § 2 ust. 2 Uchwały, który stanowi, że w zakresie, w jakim Uchwała przewiduje udzielenie pomocy de minimis, w zakresie określonym w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis jej przepisy stosuje się do dnia 30 czerwca 2024 r., może, zdaniem Kolegium Izby, świadczyć o tym, że Rada Miejska w Łasku upatrywała źródła umocowania do objęcia rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. swojego programu pomocy de minimis w przepisie przejściowym art. 7 ust. 4 tego rozporządzenia, zgodnie z którym *„Po upływie okresu stosowania niniejszego rozporządzenia wszelkie programy pomocy de minimis spełniające warunki określone w tym rozporządzeniu pozostają objęte niniejszym rozporządzeniem przez kolejne sześć miesięcy”*. Podkreślenia wymaga, że przepis ten dotyczy jednak wyłącznie programów pomocy de minimis, które weszły w życie w okresie stosowania rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r., tj. do końca 2023 roku.

Mając powyższe na względzie Kolegium Izby uznało, że wprowadzenie programu pomocy de minimis w oparciu o rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w drodze uchwały wchodzącej w życie po dniu 31 grudnia 2023 r., pomimo tego, że podstawą wprowadzenia programu pomocy de minimis od dnia 1 stycznia 2024 r. jest rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, jest sprzeczne z § 8 zdaniem pierwszym rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r.

Kolegium Izby dopatrzyło się naruszenia prawa także w § 6 ust. 2 załącznika do Uchwały, w którym Rada Miejska postanowiła, że *„Nierozpoczęcie przez beneficjenta dotacji postępowania zakupowego w terminie, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczne z rezygnacją z ubiegania się o dotację z budżetu Gminy Łask”*. W myśl § 6 ust. 1 *„Podjęcie przez Radę Miejską w Łasku uchwały, o której mowa w § 5 ust. 3, stanowi podstawę do ogłoszenia przez beneficjenta dotacji postępowania zakupowego mającego na celu wyłonienie wykonawcy lub wykonawców zadania inwestycyjnego. Ogłoszenie postępowania zakupowego powinno nastąpić nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia udostępnienia przez Bank Gospodarstwa Krajowego Gminie Łask wstępnej promesy”*. Z kolei stosownie do § 5 ust. 3 *„Decyzję o przyznaniu dotacji podejmuje Rada Miejska w Łasku na podstawie odrębnej uchwały”*.

W ocenie Kolegium Izby postanowienie zawarte w § 6 ust. 2 załącznika do Uchwały nie mieści się w pojęciu „zasad udzielania dotacji”, o których mowa w art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Nie można uznać, że określa ono zasadę udzielania dotacji, skoro

odnosi się do sytuacji zaistniałej już po przyznaniu dotacji przez Radę Miejską w drodze uchwały. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie jest umocowany do regulowania w uchwale określającej zasady udzielania dotacji na prace przy zabytku skutków prawnych zdarzeń, które mają miejsce po podjęciu przez ten organ uchwały w sprawie przyznania dotacji.

Wobec tego wskazane postanowienie pozostaje w sprzeczności z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, który upoważnia organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego jedynie do określenia zasad udzielania dotacji na prace przy zabytku.

Kolegium Izby stwierdziło nieważność badanej Uchwały w całości, gdyż wyeliminowanie jedynie postanowień dotyczących pomocy de minimis byłoby nieuprawnioną ingerencją organu nadzoru w treść Uchwały, powodując taką jej modyfikację, która pozostawałaby w sprzeczności z wyraźną wolą prawodawcy miejscowego podjęcia Uchwały jako programu pomocowego.

W tym stanie rzeczy Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

Przewodniczący Kolegium

Prezes RIO w Łodzi

Ryszard Paweł Krawczyk